

Az energiafelhasználást befolyásoló társadalmi folyamatok és igények a klímaváltozás tükrében

Dr. Ferencz Zoltán József, tudományos munkatárs

MTA TK Szociológiai Intézet;

ferencz.zoltan@tk.mta.hu

Kulcsszavak: klímaváltozás, energia fogyasztás, társadalmi státusz, energiaszegénység, technológiai megoldások

A klímaváltozás és a klímapolitikák (beleértve a k+f politikát is) társadalmi összefüggései az utóbbi időben egyre nagyobb figyelmet kaptak. Az előadás egy speciális társadalmi jelenség: az energiaszegénység összefüggéseit vizsgálja a klímaváltozással kapcsolatban. Az European Social Survey kutatás legutolsó 8. hullámában (2016-17) szerepelt a klímaváltozás, energia kérdésblokk.

A magyar lakosság közel fele (46,9%) vélekedett úgy 2016-ban, hogy klímaváltozás egyértelműen jelen van az életünkben. A lakosság 30%-a gondolta úgy, hogy általában az energiafogyasztás korlátozása csökkentené a klímaváltozást; és mindössze 20,7% vélekedett úgy, hogy a saját energiafelhasználásának visszafogása is hozzájárulhat ehhez a folyamathoz.

A társadalom egyre erősebben energiatülszorgó – egyre több, a társadalom életében szokásos tevékenység elvégzéséhez szükséges energia. Napjaink európai policy érdeklődésének és elemzéseinek is fontos kérdése az energiaszegénység.

Ha a háztartás nem jut elég energiához, az meghatározó tényező lehet a társadalmi kirekesztődésben. Ez a szempont az energiaszegénység egyes meghatározásaiban is kulcsszerepet játszik. A magyar lakosság közel negyedének (22,9%) jelentett valamilyen mértékben gondot a jövedelmi helyzete; tovább 6,5%-nak komoly nehézséget jelentett.

Fontos kérdés lehet, hogy a klímapolitikák, az új technológiai megoldások (elérhető energiaforrások, árak, energiahatékonyság) milyen hatással vannak/lesznek az energiaszegénységre? Megfelelő jellegű és mértékű válaszokat adnak-e? Eléri-e a célcsoportot? Vannak-e olyan elemeik, amelyek akár nem szándékolt módon kifejezetten növelik az energiaszegénységet pl. új standardok, szabványok?

A lakosság 60,5%-a nagyon, további 24,2% kisebb mértékben, de támogatná a megújuló energiaforrások használatát annak érdekében, hogy csökkenjen a klímaváltozás. Az egyértelmű támogatók a két legmagasabb jövedelmi decilisbe tartozók között vannak leginkább, a legszegényebbek között kismértékű ellenzés tapasztalható.

A fent említett adatbázis segítségével próbálok válaszokat keresni néhány hasonló kérdésre magyar és nemzetközi viszonylatban.